

Malmö kommun
malmostad@malmo.se

2013-10-04
Dnr 43-2009:3755
1 (7)

Uppföljning av tillsyn i Möllevångsskolan i Malmö kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Malmö kommun av förskola, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt vuxenutbildning under perioden mars 2010 – november 2011. Tillsynen av Möllevångsskolan genomfördes den 22, 24 och den 29 september 2010, med beslut den 12 november 2010.

Vid tillsynen tog Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten gav barn, elever och studerande i Malmö kommun förutsättningar att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömde om Malmö kommun uppfyllde de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Möllevångsskolan fick därefter ett beslut med krav om en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister Skolinspektionen konstaterat. Denna redovisning inkom till Skolinspektionen den 27 maj 2011. Skolinspektionen begärde därefter ett kompletterande svar, vilket inkom den 3 oktober 2011.

Som ett led i uppföljningen har intervjuer med samtliga stadsdelsledningar och utbildningsförvaltningen genomförts. Stadsdelsledningen i Södra Innerstaden besöktes 3 maj 2012. Skolinspektionen har också genomfört uppföljningsbesök på Möllevångsskolan den 3 maj 2012. Malmö kommun bereddes möjlighet att senast den 20 april 2013 inkomma med en komplettering för att påvisa att tidigare påtalade brister var avhjälpta. Malmö kommun fick även möjlighet att yttra sig över de protokoll som upprättats i samband med uppföljningsbesöken under våren 2012 och detta yttrande inkom till Skolinspektionen den 15 maj 2013.

Beslut

Skolinspektionen konstaterade brister i beslut den 12 november 2010 (dnr 2009:3755). Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av de redovisningar som inkommit från Malmö kommun under perioden 20 oktober 2010 – 10 september 2013, att de brister som framgår under rubriken "Föreläggande" nedan kvarstår. Skolinspektionen bedömer att övriga brister som konstaterades i beslutet den 12 november 2010 (dnr 2009:3755) har avhjälpats.

Avseende kvarstående brister, som beskrivs nedan, förelägger Skolinspektionen Malmö kommun enligt följande.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö stad att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen anpassas efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering

Skollagen anger att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt och av läroplanen framgår att läraren ska utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare ska läraren enligt läroplanen organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas utifrån sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

I Skolinspektionens beslut den 12 november 2010 konstaterades att det varierade mellan lärarna i vilken grad undervisningen anpassades efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Skolinspektionen kunde också konstatera att eleverna inte i tillräcklig grad utmanades i sitt lärande och att lärarna upplevde det svårt att individualisera och anpassa undervisningen efter den enskilde eleven.

I skolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges bland annat att skolan påbörjat en diskussion för att bättre möta elevernas individuella behov. Skolan planerar också att fortsätta sitt arbete med ämnesövergripande undervisning och att systematiskt utvärdera skolans undervisningsmetoder. I komplettering till Skolinspektionen anger Möllevångskolan att dessa diskussioner har skett och att samarbetet mellan skolans lärare har förbättrats. "Du gör skillnad" är ett projekt som genomförts i stadsdelen och som har till syfte att skapa en medvetenhet hos personalen om att det egna synsättet och engagemanget är avgörande för den enskilda elevens möjligheter att nå målen. Arbetet har skett genom föreläsningar och i redovisning från stadsdelen, anges att detta arbete fortsätter och att en majoritet av personalen ser detta arbete som en viktig och inspirerande. Möllevångsskolan har beretts möjlighet att inkomma med kompletterande information, men har inte lämnat ytterligare upplysningar i denna del.

Det är Skolinspektionens bedömning att lämnad redovisning och genomförda intervjuer inte visar att Malmö kommun och Möllevångsskolan vidtagit sådana åtgärder som säkerställer att undervisningen anpassas efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande utifrån författningarnas krav.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen säkerställa att undervisningen utformas på ett sätt som säkerställer att undervisningen anpassas efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författning

1 kap. 4 § skollagen,

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Undervisning och lärande

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen och de ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen

och hållas informerade i frågor som rör dem. Läroplanen anger att det åligger läraren att tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och att förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Av Skolinspektionens beslut den 12 november 2010 framgår att Skolverket år 2006 uppmärksammade Möllevångskolan på att elevernas inflytande var mycket begränsat. Skolinspektionen kunde i beslutet konstatera att denna brist kvarstod. Elevernas inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll begränsades till val mellan alternativ och ordningsföljd på arbetsuppgifter och skolans elevinflytande handlade till stor del om ett formellt inflytande i olika "råd". Av beslutet framgick också att eleverna menade att deras inflytande begränsades till att välja ordning på arbetsuppgifter och gruppindelning och lärarna menade att det saknades en diskussion på skolan om hur elevernas inflytande skulle öka.

I skolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges bland annat åtgärder såsom att skolan planerar att fortsätta utveckla arbetet kring ämnesövergripande undervisning, att fortsätta utveckla arbetet med att eleverna systematiskt tillsammans med lärarna utvärderar undervisningen, att fortsätta utveckla det språkutvecklande arbetet samt att arbetet med elevernas inflytande framöver kommer att vara en punkt på lärarnas arbetslagsmöten. Skolan har också för avsikt att skapa en gemensam struktur för hur arbetet med elevinflytande ska öka. I komplettering till Skolinspektionen anger Möllevångskolan att diskussioner har skett med lärarna i arbetslagen om vikten av goda relationer mellan samtlig personal och elever på skolan. Elevernas språkbruk och beteende har också varit föremål för diskussion. Vid uppföljningsbesöket på skolan framgick av intervjuer att eleverna kan få ett inflytande i vissa ämnen men i andra är det helt läraren som avgör såväl arbetsformer som innehåll i undervisningen.

Enligt Skolinspektionens bedömning visar varken lämnad redovisning eller de intervjuer som hållits att Malmö kommun och Möllevångsskolan vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att eleverna på Möllevångsskolan ges ett inflytande som uppfyller författningarnas krav.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen säkerställa att undervisningen utformas på ett sätt som säkerställer att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningen innehåll.

Författning

4 kap. 9 § skollagen,
Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Trygghet och studiero

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolmiljön vid skolenheten präglas av trygghet och studiero.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Läroplanen anger att eleverna ska möta respekt för sin person och sitt arbete.

Av Skolinspektionens beslut framgick att Möllevångsskolan hade en fysisk och psykosocial miljö som innebar att alla elever inte kände trygghet. Relationerna mellan lärare/elever och elever/elever präglades inte i tillräckligt hög grad av respekt och ömsesidigt förtroende, ett resultat som enligt beslutet bland annat hade sin grund i att lärarna på skolan inte hade ett gemensamt förhållningssätt. Av beslutet framkom också att det förekom respektlösa attityder och ett språkbruk som kunde upplevas som kränkande.

Av stadsdelens redovisning till Skolinspektionen framgår bland annat att gemensamma rutiner avseende skolornas elevhälsoarbete, där arbetet mot kränkande behandling är en central del, ska tas fram och som har genomförts i skolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges att skolan planerar att föra diskussioner kring "framgångsfaktorer" samt att genomföra coachande samtal mellan mentorer och elever. Av redovisningen framgår vidare att Möllevångsskolan också har påbörjat diskussioner om vikten av relationer och respekt mellan vuxna och elever och mellan elever och elever. Detta har enligt redovisningen skett kombinerat med föreläsningar på studie- och temadagar och i samtal med elever. I komplettering anger Möllevångsskolan att diskussionerna visat att skolans personal inte agerar likadant i klassrummen. Skolan ska därför försöka skapa en gemensam struktur. Vid uppföljningsbesöket på Möllevångsskolan framgår att övervakningskameror har installerats på skolan och att det i någon utsträckning skett en förbättring, men intervjuerna visar på att det fortfarande saknas en gemensam plattform för värdegrundsarbetet och att lärarna på skolan inte blir överens om attityder och förhållningssätt.

Enligt Skolinspektionens bedömning visar varken lämnad redovisning eller de intervjuer som hållits att Malmö kommun och Möllevångsskolan vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att skolmiljön på Möllevångsskolan präglas av trygghet och studiero.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen vidta sådana åtgärder att det blir möjligt att säkerställa att eleverna möts med respekt för sin person och sitt arbete och att skolmiljön präglas av trygghet och studiero.

Författning

5 kap. 3 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Skolförordningen anger att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av Skolinspektionens beslut framgår att en stor andel av eleverna på Möllevångsskolan har annat modersmål än svenska och att flera elever bedöms ha behov av studiehandledning på sitt modersmål. Rektorn och lärarna är eniga om att behovet är stort och att studiehandledning inte kan ges till alla elever som är i behov av det i olika ämnen.

I Möllevångsskolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges att skolan har för avsikt att inventera kompetensen bland personalen och periodisera insatserna avseende studiehandledning till eleverna. Därutöver kommer skolan att fortsätta det språkutvecklande arbetet liksom att försöka öka samarbetet mellan skolans lärare och modersmålslärarna. Skolan planerar också att utveckla studiestödet, bland annat genom ökat användande av datorer.

Av redovisningen från Stadsdelsfullmäktige i Södra Innerstaden framgår bland annat att samtliga skolor från och med hösten 2011 erbjuder läxhjälp i samtliga årskurser, en insats som genomförs av skolans pedagoger. Vidare framkommer i redovisningen att skolorna arrangerar lovskolor där eleven kan ta igen den undervisning som eleven inte kunnat tillgodogöra sig. Stadsdelen har också gjort satsningar för att skapa IT-vänliga miljöer.

I kompletteringen från stadsdelsfullmäktige i Södra Innerstaden konstateras att kontakten med modersmålslärarna har försämrats och att behovet av studiehandledning är större än de resurser skolorna tilldelats och att det finns mer att göra. Däremot menar man att stadsdelen ligger långt framme vad avser satsningar på datorer, läsplattor och interaktiva resurser.

Det är Skolinspektionens bedömning att lämnad redovisning och genomförda intervjuer inte visar att Malmö kommun och Möllevångsskolan vidtagit sådana åtgärder som säkerställer att eleverna på Möllevångsskolan ges studiehandledning på modersmålet i enlighet med författningarnas krav.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen säkerställa att skolan ger studiehandledning på modersmålet i enlighet med skolförordningen.

Författning

5 kap. 4 § skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Annika Mullaart Ed och Maria Nyman deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Lena Godin

Undervisningsråd/Föredragande